

ΕΛΙΚΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΤΟΣ ΙΟΝ — ΑΡΙΘ. 7

ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ ΛΕΠΤΑ 20

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ 183Α

ΠΑΤΡΑΙ:

ΠΕΜΠΤΗ, 11 ΙΟΥΛΙΟΥ 1919

ΠΑΣΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΚΤΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΑΗΓΩΤΕΑΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡ. 5 ΕΤΗΣΙΩΣ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡ. 10 ΕΤΗΣΙΩΣ

ΩΘΗΣΑΤΕ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ

Ἰδρυσίς Καλλιτεχνικοῦ καὶ Πνευματικοῦ Κέντρου, ἰδρυσίς ἐρασιτεχνικοῦ ὁμίλου πρὸς διδασκαλίαν ἀρχαίων ἔργων, ἰδρυσίς φιλοδραματικοῦ συλλογοῦ, ἰδοὺ τὶ πτερυγίζουσιν, ὡς χελιδόνι τῆς ἀνοίξεως, εἰς τὸν διανοοῦμενον κόσμον τῶν Πατρῶν.

Εἶνε φῆμαι, εἶνε εὐσεβεῖς πόθοι, εἶνε τάσις ἐγγενής, εἶνε στοργικὸν ἐνδιαφέρον, εἶνε ὄνειρον, τοῦ ὁποίου ἡ πραγματοποιήσις, μετὰ ὀλίγην ὑπομονὴν καὶ μετὰ πολλὴν θέλησιν εἶνε δυνατόν νὰ ἐπέλθῃ. Ἀλλὰ χρειάζεται ἕνας καὶ μόνος ἄνθρωπος διὰ νὰ ἐμφυσήσῃ ζωὴν εἰς τὰς φήμας, διὰ νὰ καταστήσῃ τοὺς εὐσεβεῖς πόθους πραγματικότητα, διὰ νὰ δώσῃ τὴν ὠδήν εἰς τὴν ἐγγενὴ τάσιν, διὰ νὰ καταστήσῃ τὸ στοργικὸν ἐνδιαφέρον γενικόν.

Τὸ ἔργομα καὶ ἄλλοτε ἐπανειλημμένως, ἡ ζῆμη ὑπάρχει εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν τῆς πεζότητος καὶ μόνον χρειάζονται τὰ χεῖρα τὰ ὁποῖα νὰ πλάσσουν τὴν ζῆμιν αὐτὴν εἰς δημιουργίαν, εἰς πραγματικότητα, εἰς ἀποφύκιον. Ἐνταῦθα ἡ πόσις τῆς πόλεως μας ἔχει τὴν διδασκαλίαν, ἔχει τὴν ὄρεσιν, ἔχει τὸ ἐνδιαφέρον, ἔχει τὴν ἐγγενὴ φιλοδοξίαν, ἔχει τὴν θέλησιν τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ὠραίου, ἀλλὰ δὲν ἔχει τὸν ἄνθρωπον, δὲν ἔχει τὸν δημιουργόν, δὲν ἔχει τὸν πλάστην, ὁ ὁποῖος νὰ ἀρπάξῃ ὅλα αὐτὰ τὰ εἷγεν ἰστοιχεῖα καὶ νὰ δημιουργήσῃ τὸ ἐγγενὲς σύνολον. Καὶ ὅμως, μέσα εἰς αὐτὴν τὴν στείρωτητα διακρίνω δύο φαινομενικά αἶ ὁποῖα ἠδύναντο νὰ ἀναλάβουν τὸ ἐγγενὲς αὐτὸ ἔργον. Ὁ κ. Κυπαρίσσης καὶ ὁ καθηγητὴς κ. Σακελλαρίου, εἶνε δύο πλάτες ποὺμποροῦσαν νὰ φέρουν τὸ βίρος τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἔργου τῆς πνευματικῆς, τῆς καλλιτεχνικῆς, τῆς φιλολογικῆς ζωῆς τῶν Πατρῶν. Ἡ ζῆμη ὑπάρχει, ἀς τῆς δώσω τὴν κατεύθυνσιν. Εἶνε καιρὸς πλέον διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ πλούτου αὐτοῦ, τῆς μεγάλης δημιουργίας τῆς διανοητικότητος, τῆς ἀντιλήψεως τοῦ ὠραίου, τῆς συλλήψεως τοῦ καλοῦ, τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν τέχνην.

Αἱ Πατράι, πόλις καθαρῶς ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανική, δὲν κατόρθωσεν εἰσελθεῖν νὰ ὑψωθῇ εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς διανοητικότητος καὶ ὅμως τὰ στοιχεῖα ὑπάρχουν. Ἐλάτρευσαν τὸν κερδῶν Ἑρμῆν καὶ ἀπαρνήθησαν μετὰ τοῦδε τὸν λόγιον Ἑρμῆν. Εἶνε ἀνάγκη ἥδη νὰ δείξουν, ὅτι λατρεύουν τὸν Ἑρμῆν ἐν τῇ διφυῇ ὑποστάσει του. Καὶ τοῦτο θὰ ἐπιτελέσῃ ἡ νεότης τῶν Πατρῶν, ἡ ὁποία παρουσιάζει τάσεις ἀνυψώσεως εἰς τοὺς πνευματικὸν δρίζοντας τῆς σκέψεως καὶ τῆς ιδεολογίας. Αὐτὸ τοῦτο τὸ γεγονὸς τῆς γραφομανίας, ἀς μοὶ ἐπιτραπῇ ἡ λέξις, καταδει-

κνύει, τὴν ἐγγενὴ προσπλάθειαν πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ πνεύματος εἰς τὴν ἰδανικὴν σφαῖραν τῆς σκέψεως. Τὸ πνεῦμα ἐλεύθερον ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς πεζότητος τοῦ περιβάλλοντος, κάμνει τὰς πρώτας πτήσεις του πρὸς τὴν ἐλευθέραν σκέψιν, πρὸς τὴν ποιήσιν, πρὸς τὴν ἰδέαν τοῦ καλοῦ, πρὸς τὴν ἰδέαν τοῦ ὠραίου, πρὸς τὴν ἰδέαν τῆς τέχνης. Δώσατε εἰς αὐτὸ, τὴν κατεύθυνσιν διὰ νὰ πετάξῃ ἀσφαλῶς. Καὶ ἡ πτήσις αὐτὴ θὰ ἀναδείξῃ τὸν μέγαν καλλιτέχνην, τὸν μέγαν σκεπτικιστὴν, τὸν μέγαν ποιητὴν, τὸν μέγαν λογογράφον, τὸν μέγαν ἠθοποιόν, τὸν μέγαν φιλόλογον, τὸν μέγαν τεχνίτην.

Καὶ ὅπως ὁ μέγας ἐγκληματίας κατὰ τὸν Λομπρόζο, γεννιέται δὲν γίνεται, ἀπαιτοῦνται ὅμως διάφοροι συνῆται ὅπως ἐκδηλώθῃ ἡ κακουργία, οὕτω καὶ ὁ μέγας καλλιτέχνης γεννιέται ἀλλ' ἀπαιτοῦνται διάφορα γεγονότα ὅπως ἐκδηλώθῃ ἡ μεγαλοφυΐα τῆς τέχνης του. Τὰς συνῆταις αὐτὰς, τὰ γεγονότα αὐτὰ, τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴν ἢ τὴν παράσχεσιν ἡμεῖς ἤδη εἰς τὸ πνεῦμα διὰ τὴν μεγάλην τὴν πτήσιν, διὰ τὸ ὠραῖον ὡραῖον τὸν πτερόν ποὺ ἐμφυτεύεται σφαῖρῃ, ἐκεῖ ὅπου ὁρᾷ ἡ φαντασία, βασιλεύει ἡ σκέψις, συλλαμβάνεται τὸ ὠραῖον, διελίσσεται ἡ ἰδέα, ἀποσκορακίζεται ἡ πεζότης καὶ ἀνοίφονται νέοι ὁρίζοντες μετὰ ὠραῖαν ἀνατολήν καὶ βυσσινάχρονον δύσιν... τοῦ αἰωνίου πνεύματος.

Τ. ΤΟΥΡΝΑΣ

ΑΠ' ΟΣΑ ΒΛΕΠΩ

Η ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΨΕΥΔΩΝΥΜΙΑ

Εἶνε κάμποσος καιρὸς τώρα, ποὺ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς φιλολογικοὺς ἀστέρας μας ἐπιμένουν, νὰ γράφουν ἀκόμη στίγς ἐφημερίδες καὶ στὰ διάφορα φιλολογικὰ ἢ ἄλλα περιοδικὰ μετὰ ψευδώνυμο.

Δὲνμποροῦμε καὶ μεῖς ἀκόμη νὰ ἐννοήσωμε τί εἶδους ψύχῳσι εἶνε κ' αὐτῇ.

Αὐτὸ τὸ δημοσιογραφικὸ ἔθιμο ποὺ ἄλλοτε ὡς σύμβολο πίστεως τὸ ἐφύλαξαν οἱ διάφοροι τακτικοὶ καὶ ἔκτακτοι συντάκται ἢ συνεργάται τῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν, τώρα τελευταίως φαίνεται πῶς κατηργήθη τελείως στὴν Εὐρώπῃ καὶ ἰδίως στὴ Γαλλίᾳ. Ὅλοι γράφουν ἀνεξαιρέτως ἐκεῖ μετὰ τῆς υπογραφῆς τοὺς βαλμένους φαρδεῖα πλατεῖα.

Μετὰ τὴν ἀντιλήψιν αὐτὴν ἤρχισαν νὰ ἐναρμονίζονται τώρα πλέον καὶ οἱ δημοσιογράφοι νὰ γίνονται σὲν τὴν Ἀθήνᾳ.

Μόνον στὴ Πάτρα μας δυστυχῶς ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ πῶς εἶνε ἡ Ἀκρόπολις τῶν πατροπαράδοτων ἡθῶν καὶ ἐθίμων εἰς ὅλα

ΑΠΟ ΤΑ ΣΚΙΤΣΑ

Τῆς δύσης τ' ἀνθὴ σβόνανε πᾶνω στυλὲς τάρους, (ὅμως) δὲν λείει τοῦ γεγγαριου τ' ἀχνὸ κινδύνου νὰ (προβάλῃ). Στὸ κοιμητήρι περπατῶ τὸ ἐρημιόμεινο, μόνος, χωρὶς κἄν ἄλλω ἕνα σταυρὸ νὰ γύρω τὸ κεφάλι.

✱

Στὴ χώρα ὁ ὕπνος κ' ὄνειρος γαλήνια βασιλεύουν. Μὲ βλέπουν τ' ἀστρά κ' ἀποροῦν σὲν κουκοῖ βάγιας μάτια. Μὲ συμπονοῦν τὰ πουλιὰ γιατί κ' αὐτὰ δὲν ἔχουν πῶς με ταφόπετρες ἐγὼ χιτῶ λαμπρὰ παλάτιον.

ΧΡ. ΞΕΠΕΡΑΣ

ἐγγένη τὰ ζητήματα, παραμένει ἀκόμη ἀκλόνητη ἡ φοβερὴ καὶ κακὴ αὐτὴ συνήθεια. Καὶ γι' αὐτὸ βλέπει κανεὶς τῆς διαφύρας «Νοδλ-λες», Ρίρες καὶ τοὺς διάφορους «Σαρδανάπαλους», «Τεῖπτόλφους», «Παράξενους» καὶ τὰ διάφορα «Κοινοῦπια» καὶ πολλοὺς ἄλλους, «ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς...» νὰ θέλουν σῶναι καὶ καὶ νὰ γυρῶνται πίσω ἀπὸ τὸ δημοσιογραφικὸ αὐτὸ πνεῦμα, δηλαδὴ πίσω ἀπὸ τὸ ἀπᾶσιον αὐτὸ ψευδώνυμο.

Αὐτὸ—κατὰ τὴν γνώμην μας τοῦλάχιστον, ἀποτελεῖ ἕνα εἶδος ἐλλείψεως αὐτοπεποιθήσεως εἰς κάθε τὶ ποὺ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ γράφουν.

Τὸ σπουδαῖο δὲ μ' αὐτοὺς εἶνε ὅτι, ἐνῶ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος θέλουν δηλῶναι νὰ μείνῃ κρυφὸ καὶ μυστικὸ τ' ὄνομά τους, ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος δὲν ἀρνοῦν ἀνθρώπων ποὺ νὰ μὴ τὸν πιάσουν καὶ τοῦ φανερώσουν μετὰ περιστῆ μάλιστα ἀνταρξέσκεια καὶ ἀλαζονεία τὸ μυστικὸ αὐτό, καὶ νὰ μὴ τὸν ρωτήσουν πᾶ εἶνε ἡ ἐκ τοῦ δημοσιεύματός των ἐντύπωσις των.

Πρέπει ἐπὶ τέλους αἱ κυρία καὶ οἱ κύριοι αὐτοὶ ψευδωνυμοῦχοι νὰ ἐννοήσουν καλὰ, πῶς ὁ κόσμος θέλει νὰ ξεύρῃ ὠρισμένως ποῖοι εἶνε αὐτοὶ οἱ τόσον πατριωτὲς μας, ποὺ τόσον στοργικὰ κάθε μέρα τὸν φωτίζουν μετὰ γράφόμενά τους, χωρὶς νὰ φαίνονται διόλου εἰς τὸ φανερόν.

Πρέπει τέλος πάντων νὰ τοὺς μπεῖ καλὰ, στὸ κεφάλι, πῶς ὁ κόσμος δίχως ἄλλο θέλει νὰ ξεύρῃ ποῖοι εἶνε αὐτοὶ, ποὺ καθημερινῶς μετὰ τὰ φορτικὰ καὶ ἀνούσια πολλάκις δημοσιεύματά τους, ἀπασχολοῦν τεραστίως ὅχι μόνον τοὺς διευθυντὰς τῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν, μετὰ τῆς κλασικῆς καὶ ἀτέλειωτες δι-ορθώσεως τῶν φρικαλέων ἀνορθογραφικῶν τῶν χειρογράφων των, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους κόσμου τὴν ὑπομονὴν τελείως πλέον τὴν ἐξάντλησαν.

Γιατὶ ἡ ψευδωνυμία ἀπεδείχθη πλέον καθαρά πῶς δὲν συντελεῖ εἰς τίποτε ἄλλο δυν-